

SLOVENEK

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishvu:
za celo leto naprej K 22.40
za pol leta " " 11.20
za četrt leta " " 5.60
za en mesec " " 1.90

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.
Posamezne štev. 10 h.

Inserati:
Enostop. petilvrsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja
vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona štev. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.
Upravišškega telefona štev. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Mažarska silovitost.

Predno je leta 1906 po novih volitvah madjarska koalicija prevzela vladno, obvezala se je kroni, da sklene novo pogodbo z Avstrijo v smislu dogovorov iz leta 1867., vojaška vprašanja pa odloži do časa, ko bode izvoljen nov državni zbor na podlagi novega volivnega reda. Dotični tajni dogovor z ozirom na volivno reformo se glasi: »Zadnja naloga sedanje vlade je volivna reforma vsaj na tako široki podlagi, kakor je v programu sedanje vlade.«

Tedanja vlada Fejervary - Kristoffy pa je bila izdelala volivno reformo s splošno, tajno, direktno in enako volivno pravico. V enakem smislu govori tudi ogrski prestolni govor iz leta 1906. Sedanja ogrska vlada pa je pozabila na svojo, kroni dano obljubo, ker načrt volivne reforme je mažarska silovitost v pravem pomenu besede.

Grof Andraž je namreč »zaupnim« osebam razdelil načrt volivne reforme. Po tem načrtu bode volivna pravica dvojna, direktna in indirektna. Indirektno volivno pravico dobe analfabeti, torej osebe, ki ne znajo ne brati ne pisati. In teh je 1.270.900. Deset analfabetov bode volilo enega volivnega moža. Direktno pravico pa dobe vsi oni, ki znajo brati in pisati. Takih oseb, je 2.688.500. Ti volivci pa se razdele v tri razrede. Tisti, ki znajo le brati in pisati, dobe po en glas. Teh je nekaj nad 1.534.000.

Po dva glasova dobe vsi oni:
1. ki so dovršili štiri razrede srednje šole,

2. ki plačujejo najmanj 20 K davka,
3. ki imajo v službi vsaj po eno stalno osebo,
4. ki so najmanj pet let v službi pri enem gospodarju,
5. ki so vsaj po 32 let stari, bili vojniki in imajo najmanj po tri otroke.

Volivcev z dvema glasovoma bi bilo sedaj 866.267 z 1.732.534 glasovi.

Po tri glasove dobe:
1. ki so dovršili srednjo šolo,
2. ki plačujejo najmanj po 100 K direktnega davka.

Volivcev s tremi glasovi navaja vladni načrt 217.791. Vseh glasov bi bilo ne-

kaj nad štiri milijone, in sicer mažarskih 618 odstotkov, nemških 152, slovaških 103, rumunskih 74, hrvaških 11, rusin-
skih 05, različnih 15 odstotka.

Volivni okraji bi se pomnožili od 413 na 440 in tako razdelili, da so vse nemažarske narodnosti obsojene na politično smrt. Mažarski narod, ki šteje le dve petini prebivalstva, bi dobil najmanj 300 poslancev samo v takozvanih mažarskih okrajih. Novi načrt pa skrči 57 rumunskih okrajev na 28, slovaških 43 pa na 24. Že sedaj pa so v 164 volivnih okrajih z nemažarsko večino prebivalstva izvoljeni skoraj somi Mažari ali mažaroni.

Ti podatki jasno govorijo in kriče, da hočejo mažarski mogotci ustvariti le tako volivno pravico, ki jim na nedoločen čas zagotovi neomejeno oblast nad večino nemažarskega prebivalstva. Splošna volivna pravica je le prevara v načrtu, ki obsega polno izjem. Mažari vsiljujejo vsem drugim narodom le mažarske ljudske šole. Bivši učenci teh šol s 24. letom že pozabijo mažarsko pisavo, svojega jezika se ne uče v teh šolah, in tako so obsojeni, da en sam mažaron velja za deset Slovkov ali Rumunov.

Višek mažarske nasilnosti pa tiči v sistemu pluralne volivne pravice. Po dva ali tri glasove dobe, ki so dovršili nižjo ali celo srednjo šolo in plačujejo določeno vsoto davka. Vse državne srednje šole na Ogrskem pa so mažarske in malone vse imetje je v mažarskih in židovskih rokah. Žid pa je vedno v onem taboru, kjer je mast in oblast. Načrt volivne reforme torej drzno bje v obraz vsej pravici, dogovoru z vladarjem in slovesni obljubi v prestolnem govoru.

Minoli teden sta v ogrskem državnem zboru rumunska poslanca Vlad in Lukacs vprašala ministra za notranje posle, grofa Andraža: »Ali je res, da načrt volivne reforme sloni na načelu pluralitete ter proglašaja javno glasovanje? Ako je to res, kako more minister to postopanje opravičevati pred javno politično moralo in vladarjem? Ali ni minister prepričan, da s tem žali avtoriteto vladarjevo in ruši milijonom prebivalstva zaupanje do dinastije in vladarja?«

Grof Andraž je odgovoril z ono nečuvstvenostjo, ki sploh mažarske politike stavlja v čudno luč in osvetljuje njih politično nemoralnost. Dogovor z vladar-

jem se izrecno sklicuje na Kristoffyjev načrt, ki je zagotavljal splošno, enako in tajno volivno pravico. Skrajno drzna in frivolna je Andraževa trditev, da navzlic dogovoru sedanja vlada ni vezana na načela Kristoffyjevega načrta. Ako vlada napravi s krono slovesen dogovor, potem ga mora izvršiti ali pa odstopiti. To so pravila ustavnega življenja, s katerim se vedno pred svetom bahajo mažarski šovinisti. Sicer pa je grof Andraž sam še isti dan za kulisami odkril svojim somišljenikom mažarsko silovitost, rekoč: »Koncem oktobra predložim v zbornici volivno reformo. Socialistov nočem zatirati ali iztrebiti, ampak le supremacijo Mažarom zagotoviti. In prepričan sem, da je to mogoče le zistomom pluralitete.« Tako govori mažarski oligarh!

Mažarski mogotci pa dobro vedo, da se krona upira njihovi silovitosti. Zato pa ponujajo odškodnino. Pozabivši na dogovor je ministrski predsednik Wekerle sam zagotavljal vojnomu ministru, da ogrski državni zbor takoj dovoli večje število vojaških novincev, ako krona odobri karikaturu volivnega načrta. Država dobi najmanj za dvajset let močnejšo armado, ako je v novem volivnem redu zagotovljena na večne čase neomejena oblast mažarskega rodu. Kako pa naj še zaupa dogovorom z mažarskimi zvijači! Naj krona tudi odobri volivni načrt in ta postane zakon, ali ni gotovo, da bodo Mažari takoj nastopili z raznimi novimi zahtevami in »pozabili« zopet na svoje slovesne obljube in dogovore!

Zato tudi ne moremo verjeti, da bi bila krona že dala predsankcijo za ta nestvor volivnega reda. Vladar je zahteval splošno, enako in tajno volivno pravico. Noben minister nima pravice, zavijati vladarjeve besede. Sedaj je čas, da govore merodajne osebe, da se ne skuje in zviri še večja zarota proti skupni državi in nemažarskim narodom na Ogrskem, kakor leta 1867. z nesrečnim dualizmom.

OGRSKA VOLIVNA REFORMA.

Znani ogrski poslanec Hollo je v soboto v »Magyarorszag« odločno pobijal sistem pluralitete v volivnem načrtu. Glasilo grofa Andraža »Magyar Hirlap« odgovarja, da pluraliteta ne nasprotuje razvoju javnega prava na Ogrskem. V stari stanovski ustavi je bila volivna pravica

različna. Ogrsko državno pravo je vedno dajalo prednost posebnim krogom. V starih parlamentih so tehtali, ne pa šteli glasove. Non numero, sed pondere. Obveljal je sklep, ki so ga podpirali uglednejši možje. Pluraliteta je tudi zato potrebna, ker bi se sicer skrčilo število volivcev. Vladno glasilo tudi naglašaja, da je največ analfabetov med nemažarskimi narodi. V današnjem uvodniku podajemo vsebino novega volivnega reda. Glasilo Košutovo »Budapest« soglašaja z načrtom, češ, da varuje mažarsko narodnost, obenem pa jako razširi volivno pravico. — »Pesti Hirlap« naglašaja, da edino le pluraliteta zagotavlja Madjarom oblast. Ta list tudi odločno zahteva, da se pluraliteta še poostri in analfabetom sploh ne dovoli volivna pravica. Torej nemažarom naj se še tesneje zvežejo roke. Glasili demokratov »Polgar« in socialistov »Nepszava« pa ostro grajata načrt volivne reforme. Pluralni sistem določa, da bode en graščak veljal za 30 kmetov in en tovarnar za 30 delavcev. S tem se bode povečalo sovražstvo med sloji prebivalstva, med privilegovanimi in brezpravnimi stanovni. — List »A Polgar« pa poroča, da je vladar grofu Andražu izrazil svojo nezadovoljnost rekoč: »Lep ta načrt ravno ni. Ta »enaka in tajna« volivna pravica je premalo enaka in premalo tajna. Poskusite, če pojde. Zadnje besede pa nisem še izgovoril.« Ta vladarjeva izjava je gotovo poparila ministra grofa Andraža, ker »Magyarorszag«, že poroča, da hoče vlada opustiti indirektno volitev. Tudi v neodvisni stranki je velika nevolja proti pluraliteti, ki bode vir vednih nemirov in sovražstva. Demokratje, kmečki poslanci in mnogi člani leveice že kujejo zvezo proti temu načrtu. Ljudska stranka pa hoče čez zimo odrasle po deželi poučevati o vprašanju volivne pravice, v branju in pisanju, da po možnosti zjednači volivno pravo. Socialistiški list »Nepszava« objavlja nadaljno statistiko. V enajstih komitatih so n. pr. Slovaki v večini. Po Kristoffyjevem načrtu bi bili Slovaki le neznatno prikrašani, po Andraževem načrtu pa povprek za 6 odstotkov. Isto razmerje velja za 15 komitatov, koder so Rumuni v pretežni večini. Jako ugoden pa je načrt za Nemce, ki so seveda jako požidovljeni in volijo večinoma z Madjari. Tudi delavci utegnejo po novem načrtu dobiti precej svojih zastop-

LISTEK.

Sherlock Holmes — ulomilec.

(Spisal Conan Doyle.)

(Dalje.)

»Počakajte še trenotek,« je dejal. »Saj se vam ne mudi tako. Stori bomo gotovo radi vse mogoče, da se prepreči vsak škandal v tej tako zasebni zadevi.«

Milverton je sedel zopet na svoj stol, med tem ko je zadobil njegov obraz zmagovalen izraz.

»Prepričan sem, da ste vi vso zadevo s te strani opazovali,« je vzkliknil zateglo. »Na vsak način pa morate pomisliti, da gospodična Eva nima obilnih gmotnih sredstev,« je nadaljeval Holmes. »Zagotovim vas, da bi ji bilo zelo težko plačati vam dva tisoč funtov, in da ta vsota, ki jo vi z htevate, zdaleka presega njena gmotna sredstva. Prosim vas torej, da visoko zahtevano vsoto znižate in vrnete pisma za znesek, kojega sem imenoval. To je, o čemer vas ponovno zagotavljam, največ, kar morete dobiti.«

Milvertonova usta so se zgubala v prešeren smeh in oči so se mu zadovoljno iskrale.

»Dobro vem, da je to, kar pravite o gmotnih razmerah gospodične Eve, resnično,« je odgovoril. »Toda priznati morate, da morajo pri takšni priložnosti, kot je poroka dame, tudi njeni prijatelji in sorodniki žrtvovati kaj v njen prid. Lahko jo počastite s tem primernim svatbenim darilom. Trdno sem namreč uverjen, da bi ji ta mali zvešček pisem napravil več veselja, kot vsi uhanj in vse zapestnice v celem Londonu.«

»Ne gre, pa ne gre,« je rekel Holmes. »Kakor hočete,« je zaklical Milverton in vzel iz žepa obsežno listnico. »To je seveda hudo, če ne gre. Dobro vem, da so dame v takih okoliščinah v veliki stiski, če ne ugodijo mojim zahtevam. Glejte tu!« — malo pisemce je držal v roki z grbom na ovitku. »To je — no, mogoče ni lepo, da izdam ime pred jutrišnjim dnevom. Toda jutri ob tem času bo malo pisemce že v rokah daminega soproga. In zakaj? Samo zato, ker dama noče plačati skromnega zneska, katerega bi lahko dobila v teku ene ure za svoje dijamante. To je križ, kaj takega. Dalje: Ali se še spominjate, ko se je razrušila zaroka med gospodično Miles in oberstom Dorking? Samo dva dni pred svatbo je bil tiskan oglas v »Morning Post«, da je poroka ustavljena. In zakaj? To se sliši skoro neverjetno; toda neznan vsota dvanaeststo funtov bi vso stvar spravila v red. Ali ni to žalostno? In se-

daj hočete tudi vi kot razumen mož meštariti za ceno v zadevi, ki se tiče bodočnosti in časti vaše klijentinje? To se mi zdi jako čudno od vas, gospod Holmes.«

»Govorim resnico,« je odgovoril Holmes. »Tolike vsote gospica ne more plačati. In za vas je gotovo boljše, ako sprejmete ponujano vsoto, kot da uničite tej ženski bodočnost, o čemur vi sami ne boste imeli nikakega dobička.«

»Tedi se makeite, gospod Holmes. Tako razkritje bi meni indirektno zelo veliko koristilo. Neskončno veliko. Imam posla z osem do deset podobnimi slučajmi. Če prizadeti izvedo, kaj se je prigodilo gospodični Evji na moje prizadevanje, bodo vsi dosti bolj pripravljeni, da sprejmejo stavljen pogoje. Ali razumete moje stališče?«

Holmes je skočil s stola. »Za njega, Watson. Ne pusti ga skozi vrata! No, gospod, sedaj bomo zvedeli vsebino te listnice.«

Milverton je smuknil kot miš s svojega sedeža in je stal z hrbtom ob steni. »Gospod Holmes, gospod Holmes,« je rekel, medtem ko je odpel svojo suknjo in je pokazal cev velikega revolverja, ki je gledal iz notranjega žepa. Pričakoval sem kaj takega, da boste poskusili kaj posebnega. Toda to se je zgodilo že tako pogostokrat, in kaj je dosedaj pomagalo? Oborožen sem in sem popolnoma odločen, da rabim svoje orožje, ker vem, da ga po-

stavno smem rabiti. Sploh se pa zelo motite, če mislite, da bi jaz dotična pisma prinesel seboj v svojem notosu. Tako neumen nisem. In sedaj, gospoda, imam danes zvečer še par sestankov, in vožnja je dolga do Hampsteada.«

Stopil je na sredo sobe, vzel svojo suknjo, položil roko na revolver in se je obrnil k vratom.

Zgrabil sem stol, toda Holmes mi je zmajal z glavo, da sem ga razočaran zopet položil na poprejšnje mesto. Z elegantnim poklonom, smejoč se in z zlobnimi pogledi je zapustil Milverton najino sobo in minuto pozneje sva čula, ko so se zaprla kočijina vrata in je kočija oddrdala.

Holmes je sedel nepremično ob kamini; roke je tiščal v hlačne žepe, brada mu je klonila na prsa in gledal je v žrjavico. Pol ure je slonel tako, tiho, brez besede. Potem je hitro vstal, kakor tisti, ki se mu je rodil trenoten sklep, in šel je v svojo spalno sobo. Kmalu nato je prišel iz nje mlad, bahaški delavec z dolgo, poraslo brado, držeč v roki palico. Prižgal si je staro lončeno pipo nad svetilko, predno je odšel na cesto.

»Izostal bom nekaj časa, Watson,« je dejal in izginil.

(Dalje.)

nikov. Vlada je zaukazala strogo preiskavo, na kateri način je list »Nepzava« do-
bil v Karolyjevi tiskarni izvod statistič-
nih podatkov, ki so bili uradna tajnost.

AVSTRIJA.

Češki deželni zbor. — Živinozdravništvo.
— Praga. — »Grazer Volksblatt« o Ljub-
ljani. — Tirolski deželni zbor. — Bosna.

Ministrski svet, ki se je včeraj (29.)
vršil, je trajal od 3. do 7. ure zvečer. Mi-
nistri Prade, Prašek in Fiedler so poročali
o položaju na Češkem. Obravnavalo se je
nadalje tudi o Ljubljani. Minister Prašek
je poročal, da Čelji nikakor niso voljni od-
nehati, da bi se izpremenil dnevni red de-
želne zbor, kakor zahtevajo Nemci. Si-
cer je baron Beck deželnemu maršalu
princu Lobkovicu naročil, naj skuša do-
seči poravnavo glede na dnevni red, pa je
to seveda odvisno od dobre volje obeh
strank. Ministra Fiedler in Prade sta se
podala k današnji (30.) seji češkega dežel-
nega zbora. Skušala bosta v konferenci
načelnikov vplivati na to, da se doseže
kompromis. Baron Beck, ki se bo, kakor
kaže, tudi topot srečno zmuzal skozi vse
težave, (drugo vprašanje je, če bo to traj-
no) je vplival tudi že na člane ustavover-
nega veleposestva, da ne bodo delali več
sitnosti zaradi tega, ker so nemški poslanci
v deželnem zboru peli »Die Wacht am
Rhein«. Drugod se slišijo pesimistični gla-
sovi, ki menijo, da bo Beck v najkrajšem
času padel. Češkoradikalna stranka ob-
strukcije v deželnem zboru ne bo trpela,
ampak odgovorila nanjo z obstrukcijo v
parlamentu. Beck misli zdaj na nekaj per-
manentni odbor v češkem deželnem zboru.
Ta odbor naj bi se pečal izključno z
narodno spravo po zgledu na Moravskem,
kjer se je tak odsek zelo dobro obnesel.

»Vaterland« se v uvodnem članku
brani pred očitanjem socialnih demokra-
tov in liberalnih listov, da je češko fev-
dalno plemstvo krivo homatij v češkem
deželnem zboru, ker želi nered, da bi ne
mogla priti na vrsto volivna reforma. —
»Vaterland« pravi, da je bodisi ustavover-
no bodisi konservativno plemstvo že
zdavna sklenilo, da volivni reformi ne bo
delalo težav, da pa vlada volivne refor-
me češkemu deželnemu zboru še dozda-
ji predložila in je deželni nadmaršal le
dejal v svojem otvoritvenem govoru, da
se bo glede na reformo nekaj zgodilo. Pač
pa da je baron Beck 14. septembra so-
cialnodemokratskemu poslancu Nemcu ra-
zodel nekatere podrobnosti svojega re-
formnega načrta. — Mi bi djali, da »Va-
terlandu« ni veliko verjeti v tem oziru,
kajti dokazov za to, da plemstvo hoče za-
vleči volivno reformo, ni treba dolgo
iskati. V tem slučaju bodo pač socialni
demokratje imeli prav.

Češko krizo komentira tudi nemška
oficijozna »Kölnische Zeitung«. Očita Be-
cku, da pusti stvari, naj se vrše, kakor ho-
čejo, in vsled tega zanemarija »državno
avtoriteto«. Hoče zadovoljiti vse stranke
in zato jim daje nevarne koncesije, ki pa
končno nobenega ne zadovoljeje. Najbolj da
se to godi na račun ubogih Nemcev. Be-
ckov kabinet da ne bo ugledal novega leta.
(Zdaj bo gotovo še preje padel, ker je na-
stala zanj nova nevarnost v — ljubljans-
kih Velezrbih. Op. ured.)

Izvršila se je preosnova živinozdrav-
niških študij. Živinozdravniška visoka šola
ima odslej pravico promovirati učence za
doktorje živinozdravništva (doctores me-
dicinae veterinariae), vendar pa doktorat
za praktično usposobljenost ni potreben.
Šola bo smela odzdaj voliti tudi rektorja
svobodno in preide v civilno upravo, ka-
kor hitro bodo dotična pogajanja končana.

Vlada je razpustila mednarodno zve-
zo civilnih uradnikov in trgovskih usluž-
bencev za Trident, Furlanijo, Istro in Dal-
macijo, ker društvo zasleduje očividno dr-
žavi nevarne tendence.

V Pragi je nekaj demonstrantov po-
trgalo nemške napise, ravnotako v Kra-
jevih Vinogradih. Vlada je prepovedala
»jesensko slavnost« Nemcev v Plznu.

»Grazer Volksblatt« očita svobodno-
miselnim Nemcem, da uprizarjajo najgrše
škandale in nasilstva proti lastnim roja-
kom, kakor n. pr. v Boznu proti katoli-
škim dijakom, obenem pa se pritožujejo,
ker so jim v Ljubljani slovenski nacionalci
razbili šipe. (Pripominjamo, da je »Gra-
zer Volksblatt«, drugače hudo nacionalen,
glede na ljubljanske demonstracije izmed
vseh krščanskosocialnih listov bil še naj-
bolj objektivni. Op. ured.)

V tirolskem deželnem zboru je pri-
šlo do nekoliko viharov prizorov. Poslanec
Mayer in tovariši so namreč vložili
nujni predlog, da se kaznujejo napadalci
na katoliške dijake v Boznu. Rektor Scala
je bil proti in grdo napadal svojega kolego
Mayerja. Krščanskosocialni in konservati-
vni poslanci so zato planili po Scali in
mu povedali par gorkih. Cesarški namest-
nik baron Spiegelfeld je izgrede v Boznu
globoko obžaloval. Predlog se je sprejel.

Glede na Bosno se je izvedelo, da bo
prestolni govor v delegacijah vseboval
več zelo važnih točk glede na državno-
pravno stališče Bosne.

Dvojezičnost

namerava vlada vpeljati v uradih v Dal-
maciji. Zaradi tega njeni predlogi glede
na notranje uradovanje na hrvaške poslan-
ce niso napravili dobrega vtisa. Najbrž se
bodo izjavili proti njim.

BALKAN.

Spor med Turčijo in Bolgarijo zaradi
orientske železnice, katero si je Bolgarija
čisto v nasprotju z določbami berlinske
pogodbe prilastila, je zdaj dobil čisto dru-
go smer in lice: gre se pravzaprav za to,
da se Bolgarija tudi formalno proglasi za
neodvisno in vzhodna Rumelija Bolgariji
priklopi popolnoma. Mladoturki so spričo
teh stremeljenj, ki sicer že dolgo obstojijo,
pa je ravno zdaj pravi čas, da se vdejstvi-
jo, popolnoma brez glave. Zdi se, da v Ca-
rigradu marljivo delajo staroturki in sku-
šajo sultana prepričati, da bo le vojska z
Bolgarijo mogla odvrniti od Turčije ne-
varnost, da ne razpade. Sicer so tudi ne-
kateri mladoturki bojaželjni, večina pa
uvideva, da Turčija ravno zdaj potrebuje
miru, ako hoče izvesti nameravane re-
forme. Vojska z Bolgarijo pomeni zopetno
anarhijo v Makedoniji in zopetno vmeša-
vanje velevladi, kar pa mladoturki nika-
kor nočejo. Sedanji kabinet Kiamil-paše
je odločno za mir. Pripomniti je treba, da
nekateri ruski in angleški listi (»Times«,
»Daily Express«, »Novo Vreme«) bolgar-
ske težnje pripisujejo intrigam od strani
Avstrije, ki da so naperjene proti sedanje-
mu stanju na Balkanu, zlasti pa proti Ru-
siji in Angliji, kateri hočeta Avstrija in
Nemčija izpodrinuti. Koliko je na tem res-
nice, je seveda težko reči.

× × ×

S o l u n, 29. septembra. Bajе je vojno
ministrstvo naročilo maršalu, naj se pri-
pravi za eventualno mobilizacijo 3. zbora
v 24 urah.

L o n d o n, 29. septembra. Angleška
vlada je bolgarski naznanila, da se po nje-
nem mnenju prilastenje orientalske želez-
nice ne dá opravičiti.

P e t e r b u r g, 29. septembra. Rusko
ministrstvo za zunanje zadeve je bolgarski
vladi priporočilo, naj se vede zmerno, ker
Rusija ničesar ne bo odobrila, kar bi bilo
v nasprotju z določbami berlinske po-
godbe.

C a r i g r a d, 29. septembra. V krat-
kem zapuste Kretu vse mednarodne čete.
Pričakuje se, da bodo Krečani kmalu nato
priklopili se Grčiji. Povod za to bi bila
proglasitev neodvisnosti Bolgarije.

C a r i g r a d, 29. septembra. Vojni
minister je sklical k sebi vse vojaške ata-
šeje iz inozemstva, ker se bo bajе v krat-
kem vršilo vojno posvetovanje o vojaš-
kem položaju na Balkanu.

S o f i j a, 29. septembra. Bajе je Av-
stro-Ogrska predlagala, naj se železniško
vprašanje na ta način poravna, da Bolga-
rija orientalsko železnico turški upravi
vrne, nato pa naj se takoj začne pogaja-
nja za odkup od Turčije. Bolgarska vlada
je nasproti voditeljem parlamentarnih
strank izjavila, da železnice ne bo vrnila.
Minister za zunanje zadeve, Paprikov, je
prepričan, da se bo zadeva mirnim potom
rešila. Veliko zadovoljstvo je vzbudilo
dejstvo, da je cesar Franc Jožef povodil
obiska kneza Ferdinanda nosil bolgarski
Aleksandrov red. To da Franc Jožef na-
sproti nobenemu drugemu vladarju še ni
naredil. — Rezervna generala Marinov in
Cončev agitirata po deželi za proglasitev
neodvisnosti.

× × ×

Kar se Turčije same tiče, nameravajo
mladoturki ministrom dati v pomoč držav-
ne tajnike, ki bi se z odstopom in nastopom
ministrstev ne menjali. — Najljubši sul-
tanov sin Burhaneddin-efendi tudi govori
po Carigradu okoli o svobodi in bratstvu.
— Sultan je odpustil vse svoje dosedanje
zdravnike, celo šefa dr. Nafis-pašo, kate-
remu je sicer veliko zaupal.

Mladoturki so že zopet izdelali nov
ustavni program, ki spopolnjuje ustavo od
1876 in ustavni program od 1. avgusta
1908. V novem programu od 28. septem-
bra se določuje med drugim, da imenuje
eno tretjino članov senata (gosposke zbor-
nice, ki je Mladoturkom zelo napoti) sul-
tan, dve tretjini pa izvoli ljudstvo. Volivec
je vsak podanik turškega cesarstva, ki je
moškega spola in je dovršil 20 leto staro-
sti. Uradni jezik cesarstva je turški, dru-
gače pa so vsi podaniki enakopravni brez
razlike narodnosti in vere. Vse šole so
pod vladnim nadzorstvom. V državnih
ljudskih, srednjih in visokih šolah je tur-
ščina obligatna. Sklene se zakon v var-
stvo volivne svobode. —

Aretacije Srbov.

V Požegi so v soboto aretirali zavo-
ljo velesrbske propagande jurista Ljubo-
mira Jovanoviča. Zaslišan je bil tudi od-
vetnik Ivanetič, a puščen na svobodi.

Izpred sodišča.

**Demonstracije v Ljubljani pred deželnim
sodiščem.**

Včeraj ob 5. uri popoldne se je nade-
ljevala razprava proti tiskarskemu vajen-
cu Kaduncu. Zasliši se še dragonca Av-
gusta Metelko. — Avgust Metelko, 25 let
sta, dragonski četovodja, izpove: Od so-
bote na nedeljo so imeli dragonci asisten-
co od 9. do 12. ure po Marije Terezije ce-
sti in Dunajski cesti. Kakih 50 oseb je bilo
pred »Evropo«, kjer so demonstrirali in
metali kamne na dragonce in sicer od ka-
varne »Evrope« proti mitnici. Nasproti
kavarni »Evropi« se ni metalo kamenje.
Padli so štirje kamni. Dragonec Poli je
dobil kamen v hrbet na Marije Terezije
cesti. Obtoženca priča ni videl. Kamne so
metali bolj gori od kavarne proti Šiški.
Ljudje so upili živio in pljuvali.

Dragonec Poli se zasliši italijansko.
Bil je v službi od soboto do nedelje. Pa-
truljirali so od Koslerja proti Ljubljani. Ne
vé, kje stoji kavarna »Evropa«. Zadet je
bil s kamnom v hrbet bolj zunaj mesta.
Prileteli so trije do štirje kamni. V mestu
ni videl, da je kdo metal kamenje. Pred
kavarno je bilo do 50 ljudi, ki so upili ži-
vio, nekateri tudi pljuvali.

Predsednik Polc vpraša obtoženega
Kadunca, če ni vedel, da lahko druge za-
pelje k metanju kamnov, ker je vrgel ka-
men. Kadunc: »Vrgel sem kamen skrivaj.
Zapeljati nisem mislil nikogar.« Državni
pravdnik dr. Neuberger: »Na Španskem
mečejo bombe in pravijo, da demonstri-
rajo. Kadar demonstracija prekorači za-
konito mejo, se pričinja javno nasilstvo.
Dognano je, da je obtoženec vrgel za dra-
gonci kamen. Kdor hoče demonstrirati,
ne bo metal kamne. Dragonci so imeli na-
men, da preprečijo javno nasilstvo. Obto-
ženec je hotel to preprečiti. Nalašč je ho-
tel ovirati delovanje vojaške patrulje. Vr-
gel je kamen iz hudobije, kar je bilo zelo
nevarno. Dognano je, da kamen ni zadel,
a postava ne zahteva učinka. Povzročil
je obtoženec nevarnost za človeško zdra-
vje. Popolnoma enako je, če je vrgel ka-
men pred ali za dragonci.« Predlaga, da
se izpozna krivim v smislu § 81.

Dr. Triller: »Javni obtožitelj ni ubral
pravih strun. Iztebiti se mora le senca
suma, da se ostreje interpretira kazenski
zakon ko drugod. Doseči moramo, da naše
ljudstvo ne izgubi zaupanja v justico. Drž.
pravdnik hoče konstituirati eksempl. Kaj
je storil obtoženec? Vrgel je kamen za
dragonci. V momentu hipne strasti je vr-
gel kamen za dragonci, ne da bi bil zadel
kakega dragonca. Ali je metanje kamna
od daleč primerno ovirati delovanje dra-
goncev. Ne more biti govora o § 81. kaz.
zak. Kje naj bi bil poškodoval tujo lastni-
no, ko je stal fant sam? Dragonce bi bil
mogel zadeti le v hrbet. O nevarnosti za
dragonce ne more biti govora. Dragonski
konji se ne ustrašijo vsakega kamna.
Ljubljanska policija se je prenagljila, da ga
je izročila sodišču, ker bi ga bili lahko po-
licijsko kaznovali.«

Dr. Neuberger protestuje, da bi po-
stopala oblast pristransko, ker bo javna
oblast v Celju, Ptuj in Mariboru ravno
tako postopala, kakor oblast v Ljubljani.
Današnja razprava ni podala drugega, ka-
kor preiskava. Vztraja pri prvotnem pred-
logu.

Po posvetovanju razglasi predsednik
Polc sledečo obsodbo: Jožef Kadunc je
kriv prestopka po § 431. in po § 312. kaz.
zak., ker je vrgel na vojaško patruljo ka-
men in jih razžalil, ter se obsodi na 14-
dnevni zapor. Opasnost je bila dana, da
posnemajo tudi drugi slab zgled. Zadostu-
je, da je tako delal. Ni se pa sodni dvor
prepričal, da si ni bil svest, da kaj takega
povzroči. Fant je ravnal v naglici, nepre-
mišljeno. Svest si ni bil, da povzroči de-
janje, ki bi postalo nevarno za vojake.
Povzročil je pa prestopok po § 431. k. z.,
ker je vrgel kamen in po § 312., ker je raz-
žalil stražo. Pri odmeri kazni je obtežilno,
ker se spajata dva prestopka, olajševalno
pa, ker je mlad.

Dr. Neuberger prijavlja ničnostno pri-
tožbo in vzklic proti preiziski kazni ter
protest, da se dá na proste noge.

Dr. Triller: Konstatiral je sodnijski
izvedenec, da je obtoženec bolan, da se
mu lahko otemni um, če se ga pridrži v
zaporu. Ni zakonitega zadržka, da se ga
toliko časa obdrži v zaporu.

Dr. Neuberger: Jaz nimam pravice
ugoditi tej zahtevi. Sklicujem se na § 84.
kaz. postopanja. — Dr. Triller: To je taka
krutost, da ne more biti večja.

Dr. Neuberger: Oglasite se pri dr-
žavnem pravdništvu. — Predsednik Polc
naznani, da sodišče ne more ugoditi za-

htevi zagovornikovi in naj se zagovornik
obrne na posvetovalno zbornico.

Ptujske novice.

Ptujska policija.

Naše ljudstvo, ki je došlo v nedeljo v
Ptuj k službi božji ali po opravkih, se je
vedlo jako taktno; fantje so imeli večino-
ma na prsih in klobukih slovenske znake;
tudi dekleta so nosile slovenske trake. Šli
so mirno svojo pot. Le tupatam je kdo za-
klical »Živio!«; a dočim orožniki na te vz-
klike niso reagirali, je ptujska policija ta-
koj aretirala vsakega, ki je samo zaklical
»Živio!« Ko so pa ptujski tolovaji ponoči
napadali slovenske hiše, ni noben policaj
nič videl, nič slišal!

Slovenske trgovce v Ptuj

prosimo, da postrežejo ljudstvu kar naj-
bolje, da ne bo vzroka se pritoževati.

Linhart med razgrajči.

Vsakdo je prepričan, da je podivja-
nosti med Nemci v Ptuj v zadnjem času
menda največ kriv slovenski renegat, biv-
ši socialni demokrat, sedaj urednik »Šta-
jerca«, Linhart. Govori se, da on aran-
žira poulično druhal. V nedeljo zvečer je
ta slavn mož, približno ob 9. uri zvečer,
stopivši v spremstvu pet ali šest drugih,
njemu enakih nemških bratov, iz krčme
»Judennac« zakričal: Auf Wachs! (ima-
mo priče), potem je zginil s tovariši v
temno noč.

Ptujski pobijalci pod ključem.

Nedeljski razgrajči, katere je zasa-
čila ona ženska (in ne policaji!) pri noč-
nem delu so: Jurschenak, knjigovodja pri
Reinhartu, Laurentschtisch, knjigovodja
pri Blanketu, Lackner, ki je bil že prej radi
raznih nerednosti moral pustiti železniško
službo, in Sadnikov komij Rom. — Tem
slavnim razgrajčem se bodo še drugi pri-
družili, če jih namreč bodo spet ženske
kje vlovile! To je gnezdo, ki se imenuje
Ptuj!

Dnevne novice.

+ Slovenski trgovci in obrtniki so
nam včeraj poslali vlogo proti priobčeva-
nju inseratov ljubljanskih nemških
tvrdk. Med 55 podpisov na zgoraj omenjeni
vlogi pa opažamo 31 slovenskih trgovcev
in obrtnikov, ki v slovenskih listih nikdar
ali pa zelo redkokdaj inserirajo. Sicer je
pa upravništvo »Slovenca« že prej iz
svoje inicijative vse potrebno ukrenilo.

+ Shod. V nedeljo, dne 27. t. m. je
imelo stavkajoče delavstvo v Vevčah
shod, na katerem so govorili g. državni
poslanec dr. Šusteršič, g. župan Dimnik, g.
Ziller in g. I. N. Gostinčar. Delavstvo je
solidarno in stavka naprej.

+ Vestí o nemškem deželnem šol-
skem nadzorniku še nečejo utihniti. Nem-
ci so bajе dobili od vlade obljubo, da se
ustanovi mesto tretjega deželnega šolske-
ga nadzornika za nemške šole, ki bi bilo
odslej »nemška posest« na Kranjskem.
Tako, ko se je prvič pojavila ta vest v
javnosti, ki je izšla najprej v graških listih,
smo mi z vso odločnostjo povdarili stali-
šče Slovenske Ljudske Stranke, ki se mo-
ra z vsemi silami proti taki nakani boriti.
Naglasili smo, da je pripravljena stranka
v tem oziru izvajati skrajne posledice in
da bi bil odgovor od naše strani slovenska
obstrukcija v državnem zboru in najsakraj-
nejša opozicija na Kranjskem. Ta grožnja
je toliko izdala, da danes nimamo nemške-
ga deželnega šolskega nadzornika, ki bi
bil gotovo že nastopil z začetkom šolske-
ga leta, če ne bi bila S. L. S. o pravem ča-
su posegla vmes. A zadaj se še vedno ne-
kaj kuha. Mesti veroučitelja na tretji dr-
žavni gimnaziji in učitelja risanja na real-
ki v Ljubljani še danes nista oddani, dasi
ni prav nobenega vzroka za odlašanje. To
je nemška intriga, ki še vedno upa, da iz-
podrine Slovenca in vrine Nemca na nje-
govo mesto. Pod Marchetom je slednjič
vse mogoče in ne bi bilo izključeno, da se
hočejo zdaj nekateri na tem polju mašče-
vati nad Ljubljano. A dolžnost poklicanih
faktorjev je, da se nemški preobestnost
na šolskem polju stavijo meje, kajti nem-
ške zahteve so tako nezmerne, da jih ni
mogoče več prenašati.

+ Kot moža bodočnosti so bajе iz-
brali Nemci odpadnika profesorja Belarja.
Njega so določili za nemškega deželnega
šolskega nadzornika, in ko se je ta naka-
na izjalovila, ga imajo prihranjenega za
mesto iavnatelja na realki, ko pojde ravnatelj
Junowicz v pokoj. Mi moramo že
sedaj proti temu oporekati iz več razlo-
gov. Belar nikakor ni mož ne za šolskega
nadzornika ne za ravnatelja. Bilo bi raz-
žajenje slovenskega naroda, ako bi tak
strupen renegat, kakor je Belar, dobil v
roke vodstvo zavoda. Kakor je bil njegov
oče kot mož značajan in poštenjak, obče
čislán, tako je profesor Belar kot zagrižen
odpadnik in sovražnik vsega slovenskega
pravi prototip narodnega renegata in

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 306·2 m, sred. zračni tlak 736·0 mm.

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm	Tempe- ratura po Celsiju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
29	9. zveč.	744·1	12·4	sl. zah.	jasno	
30	7. zjutr.	45·1	6·5	sl. jvjzh.	megla	0·0
	2. pop	42·9	18·1	sl. jvjzh.	jasno	

Srednja včerašnja temp. 12·8°, norm. 13·0°.

2422

Jela Lozarjeva naznanja pot- tega srca, da je njeni preljubi oče, gospod

Josip Lozar

prejemši svete zakramente za umira- joče, danes dne 29. t. m. ob polu 12. uri dopoldne zaspal v Gospodu.

Truplo predragega se prepelje v četrtak, dne 1. oktobra, ob 4. uri po- poldne na grobišče k Sv. Križu.

Ljubljana, 29. septembra 1908.

2593 1-1

Ravnateljstvo trgovskega bolniškega in podpornega društva v Ljubljani javlja tužno vest, da je Vsemogočnemu dopadlo dolgoletnega rednega člana gospoda

Josipa Lozarja trgovca

danes ob 1/2 12. uri dopoldne v 78. letu starosti po dolgi bolezni pokli- cati na boljši svet.

Pogreb bo v četrtek 1. oktobra ob 4. uri popoldne od hiše žalosti, Mestni trg št. 7 na pokopališče k Sv. Križu.

Blagi pokojnik se priporoča pri- jaznemu spominu.

Počivaj v miru!

V Ljubljani, 29. septembra 1908.

Panorama international

se radi odpotovanja lastnika pod ugodnimi pogoji **proda**, oziroma **dá v najem**. **Več se izve na Mestnem trgu**, št. 8. II. nadstropje. 2536 3-1

Lovski pes

velik, dolgodlak, z dolgim repom, rujavo-rumeno tigrast, s znamko 737, se je 28. septembra zatekel. Odda naj se proti plačilu na Sv. Petra cesti št. 47, I. nadstr. desno, v Ljubljani. 2527 3-1

Dobro ohranjena salonska garnitura

se radi pomanjkanja prostora ceno **proda v ilir- skih ulicah 21, I., Ljubljana**. 2528 3-1

Ure! Milko Krapeš Gramo- foni!

urur, Ljubljana, Jurčičev trg št. 3.

Priporočam svojo zalogo **zlatih, sreb. tula- nikel, žepnih in različnih stenskih ur**, vsake vrste **budiik, zlate verižice, pr- stane, uhane, bisere z dragulji. Sre- brno in iz kineškega srebra orodje.**

Gramofone in najnovejše slovenske plo- šče od K 3 naprej. Vsi tu navedeni predmeti se točno in po nizki ceni popravljajo. 2393 2

Staro zlato in srebro kakor tudi drago kamenje kupujem ali vza- mem v zameno. Ceniki na zahte- vo poštne prosto.

Klavir

še dobro ohranjen, **proda se za 50 K** na sv. **Petra** cesti št. 62 I. nadst.

Iščem 2 kolarska in 3 ko- : vaške učence :

vstop takoj pod ugodnimi pogoji, ponudbe naravnost na **Franceta Staré** izdelo- vatelja vozov v Kamniku. 2532 3-1

Stara gostilna

dobro idoča na deželi na Gorenjskem ob glavni cesti se takoj **odda v najem ali na račun**. Hiša jako pripravna za ože- njenega obrtnika in voznika, zraven se na- haja veliko gospodarsko poslopje s hlevom. Naslov pove uprav. „Slovenca“. 2534 3-1

Spretna modistinja

se takoj sprejme. Predstaviti se je pri tvrdki **Fani Kovač, Ljub- ljana** Mestni trg 11. 2537 3-1

!! Prvo slovensko !!

c. kr. oblastveno potrjeno 1b 70

učilišče za krojno risanje

Franja Jesih

Ljubljana, Starl trg št. 28.

● Dobl se tudi kraj po životni merl. ●

Učenec

se sprejme takoj v trgovino manu- fakturnega blaga. Kje, pove uprav- ništve „Slovenca“. 2532 3-1

Razpisuje se služba organista in cerkvenika na Prežganjem pri Litiji.

Plača do 650 K, stanovanje in drva. Nastop začetkom novembra. 2531 2-1

Radi preselitve se ceno **proda**

hiša v Vižmarjih št. 61

z gospodarskim poslopjem in velikim ogra- jenim vrtom, pripravna za vsako obrt. Po- jasnila daje posestnik ravnotam. 2535 6-1

Jakob Šimenc

umetni in trgovski vrtnar

Ljubljana, Gradišče 14, Simon Gregorčičeva ul. 3

priporoča slovenskemu občinstvu

veliko zalogo cvetic in rastlin za sobe, palme itd.

Pozor slavno občinstvo! Izdelujem tudi lepe **vence in šopke** in vsa v to stroko spadajoča dela — Zunanja naročila točno in solidno, Cene nizke. — Brzjavni naslov: Jakob Šimenc, vrtnar, Ljubljana. 2530 6-1

Solidna dela, priznalna pisma na razpolago.

Grobne spomenike

različnih oblik, iz raznih trpežnih marmorjev, gra- nita in sijenita **po konkurenčnih cenah** in **delavnico za umetna cerkvena kamnoseška dela**

„ priporoča

Vincenc Čamernik, preizkušeni in koncesijonirani kamnoseški mojster

Celje-Zavodna

pet minut od postaje, ob poti k romarski cerkvi sv. Jožefa. 2416 1

2529 3-1

Reza Hubmayer

uljudno naznanja, da se **prve dni oktobra prične redni pouk** na njenem **učilišču**

kateri je od visoke vlade potrjen in na katerem se bode po- učevalo: risanje krojnih vzorcev, prikrojevanje in izdelovanje ženskih in otroških oblek po najboljšem do sedaj nedoseženem si- stemu. — Natančnejša pojasnila in sprejem učenk vsak dan od **6.—7. ure zvečer** ali pismeno na naslov:

REZA HUBMAYER, učiteljica krojnega risanja, Kongresni trg št. 6, I. nadstr., 2. stop.

Najbolj varno naložen denar!

Stanje hranil. vlog: nad 20 milijonov kron.

Rezervni zaklad: nad 700.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

v lastni hiši v Prešernovih ulicah št. 3,

poprej na Mestnem trgu zraven rotovža,

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, sve- doči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev. 2425 1

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potem c. kr. poštne hranilnice. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se prekinilo njih obrestovanje.

Jesen in zima 1908.

Angleško skladišče oblek, O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg 5.

Moška konfekcija:	Deška konfekcija:	Damska konfekcija:	Dekliška konfekcija:
Čez 2500 oblek od K 8.— naprej	Čez 1800 oblek K 3-90 naprej	Jesen. in zimske obleke od K 10.— nap,	Velika izbira oblekic, paletotov,
1500 površnikov in zim- 12.—	500 plaščkov s kapuco 3-90	Jesenske in zimske jopice 4.—	dežnih plaščkov in zimskih
200 plaščev 7.—	250 površnikov in zim- 8.—	Jesenska in zimska krila 3-90	sukenj.
300 kožušnih sacco s krz- 16.—	skih sukenj	Jesenski in zimski ranglani 6.—	
nastim ovratn.		Jesens. in zimski paletoti 8.—	
2000 suknenih hlač 3-90		Dežni plaščki s kapuco 7.—	
		Suknene in delainove bluze 3-90	

V zalogi je čez 1000 velour-klobukov po K 5-80 in čez 5000 klobukov in kap od 1 K naprej.

Velesrbska zarota v Ljubljani.

Očitano se je zadnje dni slovenskemu časopisju tuptam, da preostro piše. Če pustimo v nemar postopanje Mayerjeve patrle, o kateri objavlja zlasti »Agramer Tagblatt« gorostasne stvari (mi smo zaradi enakih ali vsaj podobnih objav, ki smo jih dobili iz najmerodajnejših virov, bili zaplenjeni), mora že pisanje nemških listov najkrotkejšega človeka razljutiti. Čisto resno trdita »Zeit«, ki pa ni bogve kaj pomembna, in »Wiener Allgemeine Zeitung«, priznana glasilo Aerenthalovo, da so z ljubljanskimi dogodki v zvezi — Velesrbi. V Ljubljani da se je ob priliki izgredov nahajalo šest Velesrbov, med njimi predsednik beogradskega »Jugoslovanskega kluba«, Mile Pavlovič-Krpa, da bi se s slovenskimi »zaupniki« posvetoval o »aktivnem prodiranju jugoslovanske propagande«. Iz tega razloga da so poslali iz Dunaja v Ljubljano izvedene policijske funkcionarje . . . Kaj naj porečemo k tej budalosti »Wiener Allg. Zeitung«, katero zdaj z veliko slastjo ponatiskujejo nemški listi, ne izvzemši »Vaterland« in »Reichspost«? Mislimo, da bi bilo bolj pametno, ako bi oblasti obračale svojo pozornost na sandžak novipazarski in na Hercegovino, kjer se Velesrbi nahajajo, ne pa, da jih iščejo v Ljubljani, kjer jih ne bodo dobili, ker jih ni. Take kombinacije so zgolj iz domišljije porojene!

Kaj pripoveduje Lundrova nevesta.

»Agramer Tagblatt« z dne 29. t. m. prinaša pogovor svojega dopisnika z nevesto ustreljenega Lunderja, ki je opisala dogodke krvavega večera tako-le:

»Prišla sva iz gostilne, in ker so dohod k mojemu stanovanju, kamor me je hotel Lunder spremiti, zasedli vojaki, šla sva po ovinku čez frančiškanski most, ki ga je sicer tudi že vojaštvo zaprlo, a se je smelo posamič čezenj. Šla sva po Šolskem drevoredu, kajti tam je bilo najmanj demonstrantov in ljudje so bili tam najbolj mirni. Tudi onstran mosta je že stal oddelček vojakov, s fronto proti Stritarjevi ulici. Poročnik Mayer je stal takrat na trotoarju ob hiši no voglu Šolskega drevoreda. Ko sva prišla v bližino magacina, sem opazila, da je prišlo onstran mosta še kakih 15 vojakov zraven. Tem je zapovedal poročnik Mayer, da so se postavili kot kritje pred mostom. (Vojaki, ki so stali preje na tem mestu, so se obrnili ter nadomestili onstran, na Marijinem trgu nove došlece). Na to je ukazal Mayer svojemu oddelku na levo zaviti. Nekoliko korakov dalje sem se morala ozreti, ker se je opetovano zakričalo. Opazila sem, da so veljali vzkliti ljudi oddelku, ki ga je poročnik Mayer bil baš semkaj komandiral kot kritje. Ljudje — bilo jih je kakih 150, večinoma mladih fantov — so bili takrat še obrnjeni proti Mayerju, so pač žvižgali, klicali »Abzug!« itd., do dejanja se pa ni nihče spozabil. Na voglu »pri Solncu« sem se zopet okrenila in videla, da je poročnik že stal pred svojim oddelkom; slišala sem tudi poveljevanje, ki ga pa nisem mogla razumeti. (Sedaj že vemo, da je poročnik Mayer komandiral: Schiessen! Einzelfeuer! — torej docela po reglementu. Op. ur.) Naenkrat zapazim, kako je vojaštvo naskočilo množico; v tem hipu je vse bežalo. Nič hudega sluteč jo mirno zavijeva proti stolnici (tik škofije). Tu so naju dohiteli že prvi bežeči ljudje. Z grozo začujem dvakratno streljanje, podobno pokanju »žabic«. Strelji so padali posamič. Nato sva pospešila korake in rekla sem še zaročniku: Hitro pojdiva, sicer utegnejo še streljati semkaj. Ob cerkvenih stopnjicah se obrnem in zagledam Belgijce — bilo jih je morda 10 do 12 — pred obločnico na voglu Pogačarjevega trga, ki so stali v polkrogu, toda bolj proti Medenim ulicam razdeljeni in streljali posamič na vse strani za bežečimi ljudmi. Nekaj jih je teklo po Medenih ulicah (na desno), večina pa za nama proti cerkvi (čez sadni trg), nekaj njih proti semenišču, ostali pa pod kostanje v podaljšanem Šolskem drevoredu (ob mesarskih stojnicah). Bilo je strašno navzkrižno streljanje (Kreuzfeuer). Zdi se mi, da sem čula najmanj 20 strelcev. Ljudi je bilo k večjemu 40—50, kajti ostali so med tem že zbežali (7 pa jih je bilo že ranjenih). Tisti, ki so streljali naravnost pred-se, so merili proti semenišču (tam je šest krogel tik pod okni). Vsled nevarnosti, ki sva se je zavedala, sva hitela za drugimi, ki so bežali; naenkrat — bila sva tik pred cerkvenimi stopnjicami (4 korake) — pade Lundru klobuk z glave. Vzdigнем klobuk in peljem Lundra po stopnicah; čudno se mi je zdelo, da je naenkrat tako težko slonel na meni. Komaj storiva dva koraka dalje navzgor, se Lunder hipoma zgrudi . . .«

Dopisnik »Agramer Tagblatt« si je dal od gospice natančno pokazati mesto, na katerem je Lunder takrat stal, ter je zasledoval zvezo nerazjašnjenih strelcev nazaj proti stranišču in — vjemalo se je. Gospica se je tudi spomnila, kako so, ko je iskala človeka, ki bi vzdignil umirajočega Lundera, prihiteli iz smeri stranišča naenkrat 3 ali 4 vojaki, puške visoko v rokah, iz sence kostanjev, vsled česar se je zelo vstrašila.

Za žrtve.

II. izkaz darov, poslanih podpisaneu vodstvu za dne 20. t. m. ranjene žrtve, ki se zdravijo v deželni bolnici.

Darovali so p. n.:

Idrijske dame 54 K 40 v. — Dr. Gabr. Hočevar na Bledu pošlje za sebe 10 K, za dr. Plemelja 10 K, in nabral od drugih 7 K 40 v. — Oton Ploj c. kr. notar v Črnomlju 10 K. — Ernest Škof na Selu 1 K. — Mihael Szmolian na Selu 1 K. — Fran Stare na Selu 1 K. — Janko Komar v Ljubljani 3 K. — Apolonija Komar v Ljubljani 2 K. — Gdč. Jelica Ravnihar 1 K. — Ivan Slana po uredništvu »Slovenca« 6 K. — Nabiratelj gospodu Franu Schullerju so darovali: Ivan Petročnik 30 v. — Alojzij Terziner 50 v. — Ivan Podboj, trgovec 7 K. — Antonija in Marija Vider 2 K 30 v. — F. Groschel, trgovec 5 K. — Berjak & Šober, trgovca, 5 K. — Jos. Kostelic 1 K. — O. Bernatovič, trgovec 2 K. — J. Lozar trgovec 2 K. — Valentin Golob, trgovec 2 K. — Th. Sušteršič 2 K. — Ivana Seunig, trgovka 2 K. — Jesenko, trgovec 2 K. — B. Sevar, 1 K. — Jakob Trček 5 K. — Götzl & Lebar, podobarja 2 K. — Josip Zupan 1 K. — Ema Baraga 1 K. — A. Kunc 2 K. — Ana Gerber, trgovka 2 K. — Franc Gerber 2 K. — Jerica Blaznik 2 K. — Josipina Jenko 2 K. — Ludovik Remic 2 K. — Pauer 50 v. — Simončič, trgovec 1 K. — Tomaž Lucin 1 K. — Anton Presker 2 K. — Trgovina Vesel 1 K. — Franja Snaj 1 K. — Uršula Turk 1 K. — Albert Hlavka, trgovec 10 K. — Ana Lapajne, trgovka 10 K. — Emil Dobrič, trgovec 1 K. — Neža Jereb 1 K. — Golnig 1 K. — Fran Povše, komer. svetnik itd. 10 K. — Ivan Bilc v Toplicah 10 K. — Josip Resman, trgovec v Tržiču 2 K. — R. S. v Komendi 3 K. — Jakob Aljaž, župnik na Dovjem 10 K. — Narodne gospodične v Kranju 20 K. — Ant. Kob, trgovec v Borovnici, 20 K. — Vaso Petričič, veletržec v Ljubljani 25 K. — Franc Knaflič, trgovec v Šmartnem 20 K. — Ivan Vrhovec, posestnik v Ljubljani 22 K 60 v. — Češnik Jan, trgovec v Ljubljani 20 K. — Ivan Štefe, urednik »Slovenca« 10 K. — Franc Klemenc, uradnik banke »Slavije« 2 K. — V. Engelman v Trstu za učitelstvo deške C. in M. šole 10 K. — Aug. Jenko, pekovski mojster v Ljubljani 15 K. — Viljem Martinak, c. kr. sodni svetnik 10 K. — Brata Pollak, trgovca 50 K. — Henrik Lindtner, dež. rač. revident 10 K. — A. Zorc, trgovec v Ljubljani 5 K. — Ženski oddelček »S. K. S. Z.« mesto venca 20 K, odbornice tega oddelka 14 K, neimenovana članica tega društva 2 K. — August Žabkar, tovarnar v Ljubljani 10 K. — Peter Majdič v Celju 50 K. — Streški in kegljavski klub v Hrastniku - Dol 20 K. — Fran Cerar v Stobu pri Domžalah 2 K. — Županstvo Postojna, nabrano od gg. Križe in notarja Demšarja 7 K 20 v. — Gojenke mestne dekliske šole in mestnega dekliskega liceja v Ljubljani kot preostanek za venec 30 K. — Fran Hubat, notarski kandidat 10 K. — Ravnatelj A. Černivec v Ljubljani 4 K. — Županstvo v Ribnici 60 K. — Ignacij Žargi, trgovec v Ljubljani 5 K. — Josip Javornik v Žalni 20 K. — Nabiratelj gospodu Franu Schullerju so darovali: H. Zanoškar v Ljubljani 40 v. — Marija Blaž v Ljubljani 60 v. — Jožef Bončar v Ljubljani 4 K. — A. Škulj v Ljubljani 1 K. — Vencej Pirnat v Ljubljani 2 K. — Anton Jezeršek in Jakob Golovšek 60 v. — Marija Ojstriš, trgovka 1 K. — Anton Koman, gostilničar 60 v. — Jožef Hribar, krojač 60 v. — Anton Vrhovec, gostilničar 1 K. — Ivan Sirk 2 K. — Matija Brezovar 1 K. — Ana Kregar, trgovka 1 K. — K. Piotrovski, trgovec 1 K. — Ivanka Toni, trgovka 2 K. — Henrik Zadnikar 1 K. — K. A. Kregar, trgovec 1 K. — Jožefa Kelbel 2 K. — Robert Kriegl 1 K. — L. Černe zlatar 2 K. — Podkrajšek Rozalija, trgovka 2 K. — K. Košak, 40 v. — Ivanka Rihar 1 K. — Marija Vehovec 5 K. — Rodbina Drenik 10 K. — Trgovina Just-Stuhly 2 K. — Pevalek, trgovec 1 K. — Al. Kunst, trgovec 2 K. — Marija Schubert 2 K. — Fran Ševčik 2 K. — K. Müller, trgovec 2 K. — G. Kušar 2 K. — Blanca Nemec 1 K. — K. Recknagel, trgovec 3 K. — Pavla Recknagel 3 K. — H. Suttner, urar, 10 K. — A. Lukič, trgovka, 4 K. — Marija Vesel, trgovka 2 K. — Luka Vilhar, urar 1 K. — J. Železnikar 3 K. —

J. Buzzolini 2 K. — Jašo Kraljevič, trgovec, 3 K. — Iv. Mejač 2 K. — Fina Mikola 3 K. — Amalija Češarek 2 K. — Jakob Dragan 1 K. — J. Krivic 2 K. — Karol Planinšek, trgovec 20 K. — Anton Škof, trgovec 10 K. — Anton Turk, trgovec 1 Lekani 2 K. — Žužek Karol 10 K. — Jos. gar 50 v. — Mally Fran, tovarnar 40 K. — Anton Bernik, deželni oficijal 2 K. — Anonimno v Pliberku na Koroškem 10 K. — Neimenovani 2 K. — O priliki godovanja našega dragega Mihe v gostilni I. Zupančiča 20 K 60 v. — Peter Šterk, posestnik v Ljubljani 10 K. — Županstvo Loški Potok 50 K. — Posojilnica v Travniku 50 K. — Župansto Rakek 30 K. — Fr. Dimnik, župnik v Begunjah 3 K. — Upravništvo »Slovenca« 37 K 64 v. — Hugo Ihl, trgovec 20 K. — Nabiratelj gospodu Schullerju so darovali: Mici Krč 2 K. — K. Linhart 60 v. — France Kovač 60 v. — Ed. Šmarda 2 K. — Marija Zrinšek 1 K. — Terezija Dolenc 2 K. — Rodbina Oroslov Dolenc 10 K. — Ivan Zamljen 2 K. — Josipina Schumi 10 K. — Franc Beden 5 K. — Golob Andrej 3 K. — V. Plahota 2 K. — Ivan Jebačin 10 K. — Brata Rus 2 K. — Džū 1 K. — M. Bernik 5 K. — Frančiška Lekani 2 K. — Žuek Karol 10 K. — Jos. Boltar 1 K. — Marija Lavrič 2 K. — M. Spreitzer 10 K. — A. Sušnik 20 K. — Upravništvo »Slovenskega Naroda« izkazano v številki 225 z dne 26. septembra 1908, 921 K 42 v.

Skupaj dosedaj nabranega 3203 kron 56 vin.

Za nepričakovane izdatke in velikodušne darove se vodstvo vsem darovateljem v imenu ranjencev najisrenejše zahvaljuje, proseč za nje novih podpor. — Vodstvo deželne bolnice, v Ljubljani, dne 30. septembra 1908. — Dr. Vinko Gregorič, vodja.

II. izkaz

prispevkov za spomenik in oskrbo žrtve 20. septembra 1908.

Dne 29. septembra 1908 došli so blagajniku »Združenega narodnega odbora« sledeči prispevki:

Ubald pl. Trnkóczy, lekarnar v Ljubljani z geslom »Bog zjedini Slovence« 100 K. — Josip Turk, občinski svetnik in trgovec v Ljubljani 20 K. — Mestna občina Kamnik na Kranjskem 150 K. — Meščanska korporacija v Kamniku 200 K. — Anica dr. Krautova in Albina Hočevarjeva iz Kamnika, zbirka kamniških Slovencev (posamezna imena se objavijo ob priliki) za sv. mašo zadušnico žrtvam, ker častiti gospod dekan Lavrenčič ni hotel ničesar sprejeti 71 K. — Županstvo Ribnica na Kranjskem za spomenik 40 K. — Županstvo občine Rakek na Kranjskem za spomenik 30 K. — Rodbina nadčitelja Lunderja iz Rake za oskrbo ponesrečencev 10 K. — Tvrđka E. Hieng v Ljubljani za ranjence 50 K. — Dr. Andrej Kuhar, c. kr. notar v Trebnjem za ranjence 50 K. — Pisatelj Fr. Ks. Meško, župnik, Marija na Zili ob Beljaku v znakah za narodne mučenike 2 K. — Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani 400 K. — Josip Kozak, občinski svetnik in mesar v Ljubljani 25 K.

Skup en tisoč en sto osem in štirideset kron.

Vsem darovalcem najsrčnejša zahvala! Dr. Alojzij Kokali.

× × ×

Darovi, poslani upravništvu »Slovenca«:

Za spomenik padlim žrtvam so darovali: g. Anton Schuster, trgovec v Ljubljani, 20 K; g. Fr. Višjeselnik, zaseb., železniki, 1 K 60 v.; od slovenskih trgovskih potnikov nabrano v gostilni g. Kokliča, 2 K; g. V. Preglej, p. Konjice, 10 kron; neimenovan 1 K 20 v. — Darovi za ranjene: Slav, kat. slov. izobraževalno društvo p. Šmarje pri Jelšah 12 K; gosp. Anton Schuster, trgovec v Ljubljani, 20 kron; g. Alojzij Zamuda, kaplan, Vransko, 20 K; po g. dr. Peganu ing. Dušan Sernec 10 K in g. Steblovnik 5 K.

Znanost in umetnost.

* **Novi koncertni orkester »Glasbene Matice«**, ki se je preosnoval iz »Društvene godbe«, bo prvič nastopil v četrtek, dne 1. oktobra zvečer ob 8. uri v ljudskem koncertu v dvorani hotela »Union« pod osebnim vodstvom gospoda kapelnika Vlasta Talicha. To je prvi slovenski koncertni orkester, sestojč iz samih izvrstnih, po večini čeških glasbenih umetnikov. Prevzel je vse operne in operetne predstave slovenskega gledališča in vse koncerte »Glasbene Matice«, prirejal bo pa tudi velike simfonične koncerte, dalje ljudske koncerte s točkami višje glasbene vrednosti in priljubljene promenadne in zabavne koncerte lažje vsebine. Na razpolago bo tudi za razne veselice in ples, in to vsem društvom in posameznikom brez razlike političnega strankarstva, ker stoji kot umetniška institucija do cela izven vsake politike. Nujna potreba takega domačega, na vrhuncu umetniških zahtev stoječega orkestra se je že davno čutila in baš sedaj bi bila naravnost katastrofa na polju godbe, ako bi ne bilo tega orkestra; kajti z vojaško godbo pač ne moremo več računati. Zato pa je dolžnost vseh Slovencev, da krepko podpirajo to veliko narodno podjetje, ki je eminentne kulturne in socialne važnosti in s kojim se je napravil velikanski korak naprej na domačem glasbeno-umetniškem polju. Naj bi zavedni Slovenci vseh strank tekmovali med seboj, postati podporni člani koncertnega orkestra. V četrtek bo ljudski koncert ob pregrnjenih mizah proti vstopnini 60 vinarjev. Izvajale se bodo največini slovanske skladbe Smetane-Kovačoviča, Parme, Nedbala, Dvořáka, Čajkovskega, Moninszka in druge. Naj se slavno občinstvo samo prepriča o vrlinah orkestra.

* **Večna molitev, z velikim tiskom.** Ta molitvenik, ki je med slovenskim ljudstvom razširjen v mnogo tisoč izvodih, prevzame »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani v svojo zalogo in bo osmi natis izdala s prav debelimi črkami. Dotiskani bo osmi natis, če se ne pojavijo nepričakovane zapreke, do Božiča. Molitvenik bo obsegal tudi z velikim tiskom vse molitvene ure in poleg tega tudi najpotrebnejše mašne in druge molitve. Cena bo nekaj višja, kakor dosedaj, ker bo tudi število strani zelo narastlo. S to izdajo bo častivcem presv. Rešnjega Telesa posebno ustrezno.

* **Slike naših mož,** Vodnika, Slomška, Prešerna in Gregorčiča v barvah in krasnem okvirju je ravnokar založila »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani. — Cena za vsak portret v okvirju 7 K 60 vinarjev. Velikost slik z okvirjem vred 24 × 20 cm.

Proda se popolnoma nerabljen naj-novejši natis Herderjevega Leksika (8 vezanih zvezkov) za 98 kron. — Leksikon je popolnoma nov; iz prijaznosti posreduje pri prodaji »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani.

Učenca

sprejme v trgovino z manufakturnim in špecijalnim blagom, **Božidar Pavlič**, Ljubljana, Zaloška cesta št. 15. 2389 3-2

Proda se

hiša

v št. Vidu na Dolenjskem

zelo priprava za vsako obrt ali kakega upokojenca, obstoječa iz treh velikih in 2 malih sob, 2 kuhinj in 2 kleti vse v najlepšem stanu, zraven lep sadni vrt, tik katerega teče voda. — Natančnejša pojasnila daje lastnik v št. Vidu na Dolenjskem št. 16. 2404 3-2

Izvanredna državna loterija.

Na najvišje povelje Nj. c. in kr. apostol. Velič. za dobrodelne namene c. kr. deželne brambe in orožništva.

Izredna jubilejna loterija

Ta denarna loterija edina v Avstriji postavno dopuščena, vsebuje 17.984 dobikov v gotovini v skupnem znesku 513.760 K. 2082 10-7

Glavni dobiček 200.000 K.

Srečkanje nepreklicno dne 22. oktobra 1908.

4 K Ena srečka stane 4 K.

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaju III., Vordere Zollamts-Strasse 7, v loter. kolekturah, tobakarnah, davčnih poštah, brzojavnih in železn. uradih, v menjalnicah i. t. d.; igralni načrti za kupce brezplačno. Srečke se pošiljajo poštne prosto. Od c. kr. loterij. : ravnateljstva. :

Denarni promet 1. 1907
čez 64 milijonov kron.

Lastna glavnica K 354.645.15.

Stanje vlog 30. jun. 1908
čez 14 milijonov kron.

2379 1 Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje.

Sedaj: Kongresni trg šte. 2, I. nadstr., od novembra 1908 naprej
v lastnem domu, Miklošičeva cesta šte. 6
(za frančiškansko cerkvijo).

Ljudska posojilnica

sprejema hranilne vloge vsak de-
lavec od 8. ure zjutraj do 1. ure
popoldan ter jih obrestuje po

4¹/₂ %

brez kakšnega odbitka, tako, da
sprejme vložnik od vsake vlože-
nih 100 K čistih 4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 30. junija 1908: K 14.225.902.59. — Denarni promet v letu 1907: K 64.812.603.92.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo.
Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 30. junija 1908.

Dr. Ivan Šušteršič,
predsednik.

Odborniki:

Josip Šiška, stolni kanonik
podpredsednik.

Anton Belec, posestnik, podjetnik in trg. v Št. Vidu n. Ljubljano. — Fran Povše, vodja, graščak, dež. odbornik,
drž. in dež. poslanec itd. — Anton Kobi, posestnik in trgovec Breg p. B. — Karol Kauschegg, veleposestnik
v Ljubljani. — Matija Kolar, stolni dekan v Ljubljani. — Ivan Kregar, svetnik trg. in obrt. zborn. v Ljubljani. —
Frančišek Leskovic, hišni posestnik in blaginjak Ljudske posojilnice. — Ivan Pollak ml., tovarnar. — Karol
Pollak, tovarnar in posestnik v Ljubljani. — Gregor Šilbar, župnik na Rudniku.

Hotel „Ilirija“ v Ljubljani

Kolodv.
ulice

Tri minute od južnega kolodvora. — Telefon šte. 163.

Podpisana si dovoljuje slav. občinstvu uljudno naznaniti, da so vsi
prostori hotela „Ilirija“ popolnoma prenovljeni, ter da je pred vsem za točno
in solidno postrežbo cenjenih gostov preskrbljeno.

Priporoča se priznana **dobra kuhinja** ter **najboljša domača**
in **druga vina**. — **Vina v buteljkah**.

Izborno vedno sveže **dejniško** in **plzensko pivo**.

Sprejema se **opoldanski** in **večerni abonement** na hrano.

Slavna narodna društva, korporacije, klubi, plesne družbe se opozar-
jajo na pripravne **salonske prostore** za prireditve zborovanj, druž-
binskih večerov, zaključenih zabav, banketov, ženitvanj itd.

Potujočemu občinstvu so na razpolago udobno
urejene, najelegantnejše sobe za tujce.

Nizke cene. Dobra postrežba.

Za mnogobrojen obisk se uljudno priporoča

Marija Novak
hotelirka.

2388 4—2

Razglas.

Za preložitvev okrajne ceste Zatičina — Krka pri Ga-
brovšici in Muljavi, ter pa korekturo deželne ceste pri Gabrovšici na okroglo
15.800 K oziroma 4.800 K, preračunjena dela in dobave se bodo oddale
potom javne **ponudbene obravnave**.

Pismene, vsa dela zapadajoče ponudbe z napovedbo popusta ali
doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna naj se **prodložijo do**
15. oktobra t. l. ob 12. uri opoldne podpisaneu **cestnemu**
odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono,
doposlati je zapečatenih z nadpisom:

„Ponudbe za prevzetje okraj. in deželne
ceste pri Muljavi in Gabrovšici“.

Ponudbi mora biti dodana izrečno izjava, da pripozna ponudnik
stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbenih stroškov v goto-
vini ali pa v pupilarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Cestni odbor si izrečno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede
na višino cene, oziroma če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponud-
beno razpravo.

2417 3—1

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled pri podpisaneu
okrajnem cestnem odboru.

Okrajni cestni odbor Višnjagora

Št. Pirnat
načelnik.

SLIVOVKA

875 104—40

tropinovec

kranjski brinjavec

Odlikovano
v Parizu.

se dobi v sodih od 60 litrov
naprej po prav primerni ceni
v zanesljivi kakovosti v

veležganjarni in
rektifikarni sadja

M. Rosner & Co.,
Ljubljana,

Spod. Šiška, poleg Kosler-
jeve pivovarne.

Svoji k svojim! Pozor! Svoji k svojim!

Slavnim trgovcem in pekovski mojstrom uljudno
naznanjam, da sem začel izdelovati **prve jugo-
slovanske droži iz žita**.

Cene droži so kg 88 vin., K 1, in K 1.20.

Zagotavljam, da ostanejo moje droži sveže 8 dni.
V tej stroki sem izkušen, ker imam že 10 let te vrste
trgovino.

Zagotavljam točno postrežbo in dobro blago.
Slavnim trgovcem in pekovski mojstri podpirajte
domačo trdiko!

2413 2—2 Velespoštovanjem

Izdelovalec Josip Kadunc
Ljubljana, Cojzova cesta št. 9.

Podružnica
i v Spljetu.

Dejniška glavnica
11 K 2.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice šte. 2

priporoča **promese na Tiske srečke** á K 7.—. — Žrebanje **1. okt.** — Gl. dobitek K 180.000

sprejema vloge na knjižice
in na tekoči račun ter je
obrestuje od dne vloge po

4¹/₂ %

Rentni davek
plača banka
sama.

Podružnica
i v Celovcu.

Rezervni fond
11 K 200.000.